

Evolució de la desigualtat i de la classe mitjana a Catalunya i Espanya

Oriol Aspachs i Josep Mestres

1. Introducció

La desigualtat econòmica preocupa els ciutadans: el 81% dels europeus creuen que les diferències dels ingressos són massa elevades i el 78% consideren que els Governos haurien d'adoptar més mesures per reduir-les (Eurobaròmetre, 2022). Abans d'entrar en matèria i analitzar-ne l'evolució durant les darreres dècades, repassem les principals mètriques per seguir l'evolució de la desigualtat i també les diferents palanques que es poden utilitzar per promoure una distribució més equitativa dels ingressos.

Els ingressos són la principal variable que determina la prosperitat econòmica dels individus i, per aquest motiu, s'utilitzen per analitzar la desigualtat econòmica. Una de les mètriques més utilitzades és l'índex de Gini, a causa de la seva simplicitat i de la seva capacitat per resumir la dispersió dels ingressos en una única xifra. Aquest índex pren valors entre 0 (igualtat perfecta) i 100 (desigualtat màxima), la qual cosa facilita la comparació entre diferents països i períodes. L'índex de Gini és molt informatiu, tot i que té limitacions. Per exemple, no proporciona informació detallada sobre la distribució dels ingressos als extrems de la distribució. Per tenir una visió més completa, pot ser útil combinar aquesta mètrica amb altres, com les ràtios d'ingressos per a diferents percentils de la distribució o el percentatge del total dels ingressos que rep l'1% de la població amb uns ingressos més elevats. Aquest últim indicador se centra en la concentració dels ingressos a la part superior de la distribució i proporciona una visió de la desigualtat extrema. Així mateix, és important destacar que la desigualtat d'ingressos no solament influeix en el benestar econòmic. La desigualtat de riquesa, per exemple, pot ser diferent de la desigualtat d'ingressos, però també és rellevant.

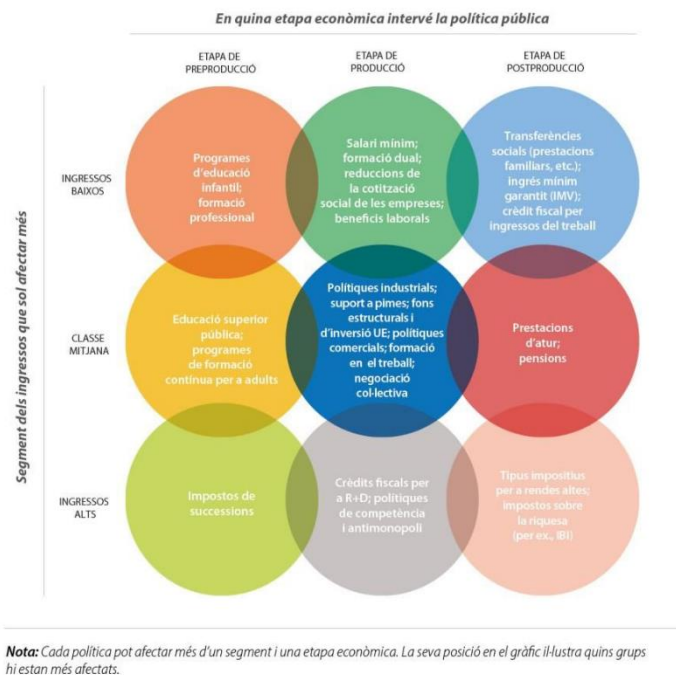
Un nivell diferent d'ingressos pot ser el resultat d'un nivell diferent d'esforç, de formació o d'emprenedoria. En una societat meritocràtica, és raonable que aquells que inverteixen més temps i més recursos en la seva formació o que assumeixen riscos empresarials rebin més recompenses econòmiques. No obstant això, una major desigualtat d'ingressos també pot ser el resultat d'una distribució no equitativa de les oportunitats, i, per tant, es frena l'ascensor social. Aquest segon motiu, a més a més, pot ser particularment nociu per a la cohesió social. La percepció d'injustícia i la falta de mobilitat social poden generar ressentiment i desconfiança en les institucions. Així mateix, la desigualtat econòmica pot empènyer algunes persones a prendre decisions ineficients, ateses les seves preferències i les seves capacitats. Les persones amb uns ingressos baixos sovint fan front a restriccions severes en la seva capacitat per accedir a la informació i als recursos necessaris per prendre decisions tant en l'àmbit laboral com en el formatiu. Per exemple, poden no tenir temps per buscar les millors oportunitats laborals o per invertir en la seva educació, a causa de la necessitat de treballar moltes hores per cobrir les seves necessitats bàsiques. Aquesta situació no solament perpetua la desigualtat, sinó que també comporta una assignació ineficient dels recursos humans, la qual cosa pot afectar de forma negativa el creixement econòmic general. Així, mentre que algunes desigualtats d'ingressos poden ser justificables i beneficioses per a l'economia, per promoure una societat justa i cohesionada, és crucial abordar les desigualtats excessives o les que sorgeixen de la falta d'oportunitats.

Tradicionalment, les polítiques per reduir la desigualtat s'han distingit en dos grups: les que actuen abans que una persona s'incorpori al mercat laboral i comenci a generar ingressos i les que actuen directament sobre la distribució dels ingressos. Així, les mesures de redistribució, principalment a través d'una imposició progressiva i d'un catàleg d'ajudes públiques, com els subsidis d'atur, els ERTO i l'ingrés mínim vital, entre d'altres, redueixen la desigualtat i modifiquen directament la desigualtat d'ingressos. En canvi, les polítiques públiques que tenen com a objectiu reduir la desigualtat *ex-ante* són les que fomenten la igualtat d'oportunitats i l'ocupabilitat. Les polítiques educatives, d'ocupació i socials contribueixen a una major mobilitat social i tenen una importància creixent. Per exemple, a nivell educatiu, actuar com més aviat millor mitjançant intervencions en la primera infància i en l'educació primària ajuda a una major igualtat d'oportunitats. Hi ha una tercera palanca que també està guanyant importància, en aquest cas arran de les conseqüències sobre la desigualtat que, en alguns casos, han produït el canvi tecnològic i la globalització.

Aquestes són les mesures que actuen de forma directa en la que *Rodrik i Stantcheva* anomenen etapa de producció.¹ En concret, són les polítiques enfocades a millorar la productivitat, la innovació i, en definitiva, el creixement dels sectors més afectats per aquestes tendències seculares, com les ajudes a l'R+D o les polítiques de competència.

En definitiva, per assolir una prosperitat inclusiva, les polítiques públiques han d'actuar en múltiples dimensions en les anomenades etapes de preproducció, producció i postproducció i disposen també de diferents instruments amb els quals incidir. És necessari un enfocament integral de les polítiques públiques per reduir les desigualtats existents, per intentar evitar que es perpetuin en el temps i per fomentar una economia més equitativa i sostenible.

Palanques per reduir la desigualtat d'ingressos, en funció del moment d'intervenció pública i del segment d'ingressos objectiu

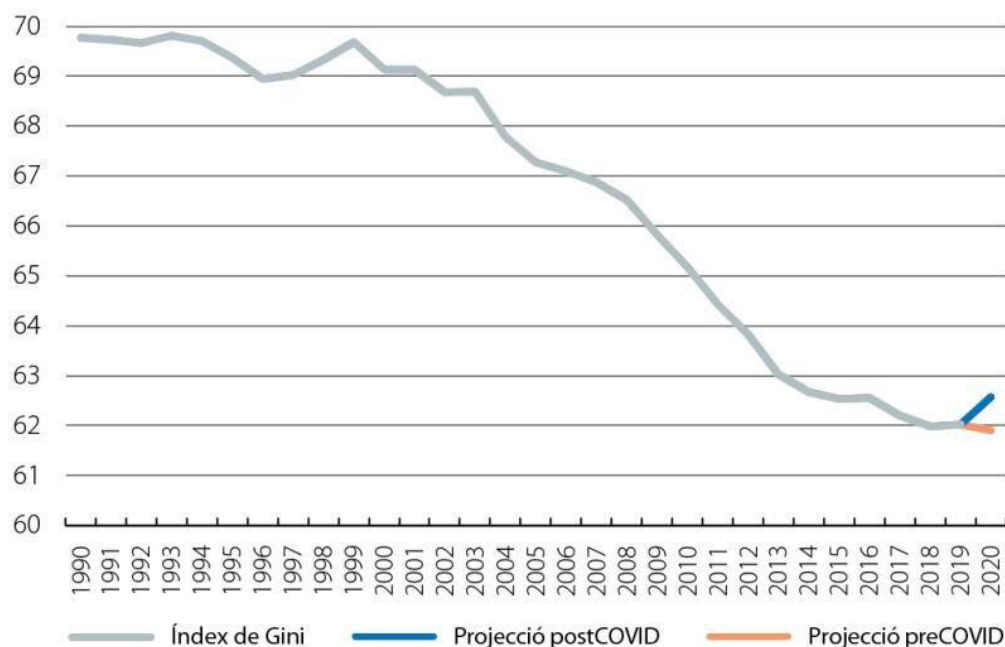
¹ Vegeu Rodrik, D. i Stantcheva, S. (2021), «A policy matrix for inclusive prosperity», National Bureau of Economic Research, núm. w28736.

2. Evolució de la desigualtat a nivell global

L'anàlisi de la desigualtat a nivell global en els 30 últims anys, contràriament a la percepció habitual d'increment de les desigualtats, mostra una història d'èxit: l'índex de Gini es va reduir de manera marcada i gairebé ininterrompuda entre el 1990 i el 2019. Això és degut al ràpid creixement econòmic de països emergents com la Xina i l'Índia, que ha permès treure de la pobresa milions de persones i augmentar la convergència d'ingressos entre països. La pandèmia de COVID-19 només va ser un fre momentani a aquesta evolució positiva en la desigualtat global (vegeu el primer gràfic). Segons el Banc Mundial, l'índex de Gini va augmentar en 0,7 punts en comparació amb un escenari sense pandèmia, una reculada que va desfer els avanços dels tres anys anteriors. Mentre que alguns països van aconseguir implementar mesures efectives per mitigar els efectes negatius de la pandèmia, uns altres, en particular les economies més pobres, van veure com augmentaven la pobresa i la desigualtat.

Desigualtat d'ingressos global: índex de Gini

Índex

Nota: Per al 2020, els dos valors corresponen a projeccions estimades pel Banc Mundial.

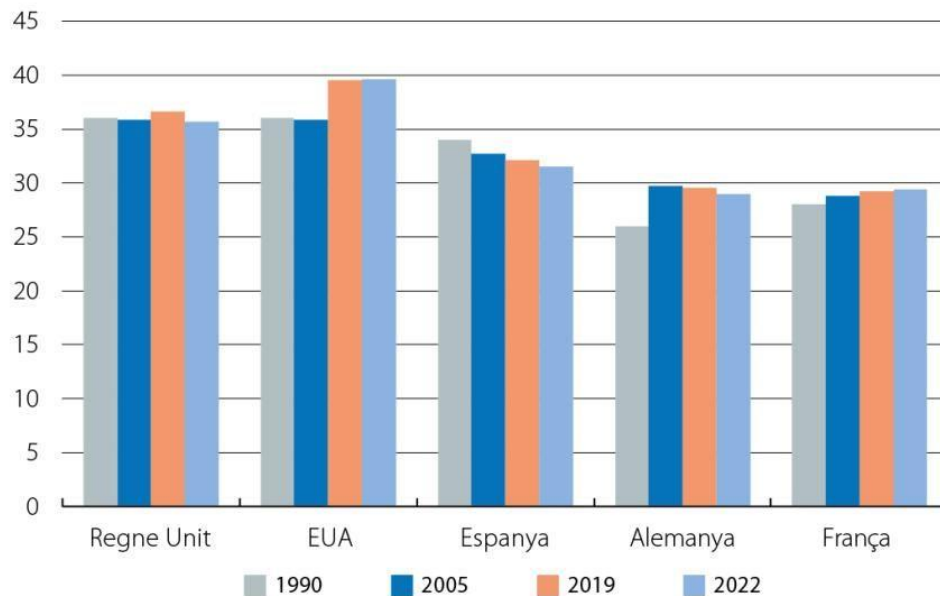
Font: WorldBank (Atlas of Sustainable Development Goals 2023).

No obstant això, l'anàlisi de la desigualtat dins els països, en particular als desenvolupats, mostra una imatge ben diferent. La desigualtat d'ingressos mesurada per l'índex de Gini ha augmentat en les tres últimes dècades en països com els EUA, Alemanya o, fins i tot, França. Per al cas d'Espanya no ha estat així: el 2022, la desigualtat era inferior a la de tres dècades enrere, tot i que ha patit augments marcats en moments de crisis i es manté en nivells més elevats que a França i a Alemanya. Una visió similar emergeix de les mesures alternatives que es fixen en els extrems de la distribució dels ingressos. El percentatge del total de renda de l'1% de la població amb uns ingressos més elevats va augmentar als EUA del 14,7% el 1990 fins al 20,9% el 2022 i a França, del 9,3% al 12,7%. De nou, la situació a Espanya ha estat diferent, ja que el percentatge

del total de renda de l'1% de la població amb uns ingressos més elevats el 2022 es va situar en el 10,0%, 1,7 p. p. per sota del nivell del 1990.

Desigualtat d'ingressos: índex de Gini

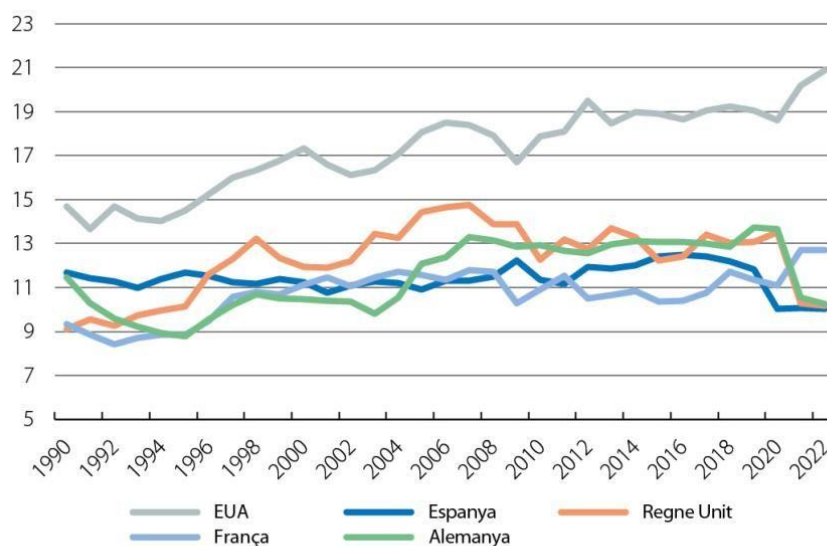
Índex

Nota: Índex de Gini després de les transferències públiques a nivell de llar.

Font: OCDE (Income Distribution Database), INE (Espanya, 1990) i INSEE (França 1990)

Desigualtat d'ingressos: total d'ingressos en mans de l'1% de la població amb ingressos més elevats (% dels ingressos de tota la població)

Nota: Proporció de la renda abans d'impostos de l'1% de la població amb ingressos més elevats sobre el total de la renda.

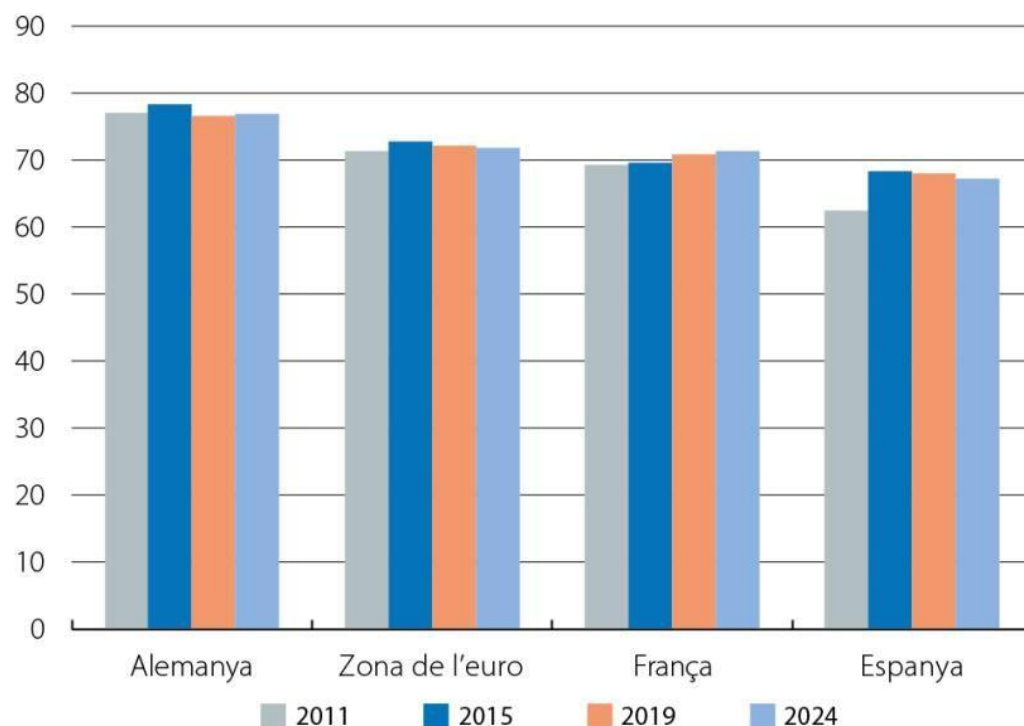
Font: World Inequality Database

Cal assenyalar que, durant la pandèmia de COVID-19, la desigualtat d'ingressos després de les transferències es va reduir als països desenvolupats a causa dels programes massius de suport d'ingressos desplegats (com va ser el cas dels ERTO a Espanya). Sense les ajudes públiques, però, els ingressos de les famílies treballadores s'haurien reduït de manera notable.²

Un altre vector important de desigualtats econòmiques és la distribució dispar de la riquesa. La desigualtat de riquesa, en part, és resultat de l'acumulació de desigualtats d'ingressos, tot i que altres factors també hi influeixen, com la recepció d'herències o els tipus d'actius en què s'inverteix. Els canvis en els preus dels actius, com l'habitatge i els actius financers, afecten de manera diferent les llars en funció de la seva posició en la distribució de la riquesa. En general, les persones amb uns ingressos més elevats solen tenir una major proporció de la seva riquesa invertida en actius financers. Així, les llars amb un nivell més baix de riquesa solen ser més sensibles als canvis en els preus de l'habitatge, mentre que les llars més riques se solen veure més afectades pels canvis en la rendibilitat dels actius financers.

Desigualtat de riquesa: índex de Gini per països

Índex

Nota: Índex de Gini de riquesa neta a nivell de llar.

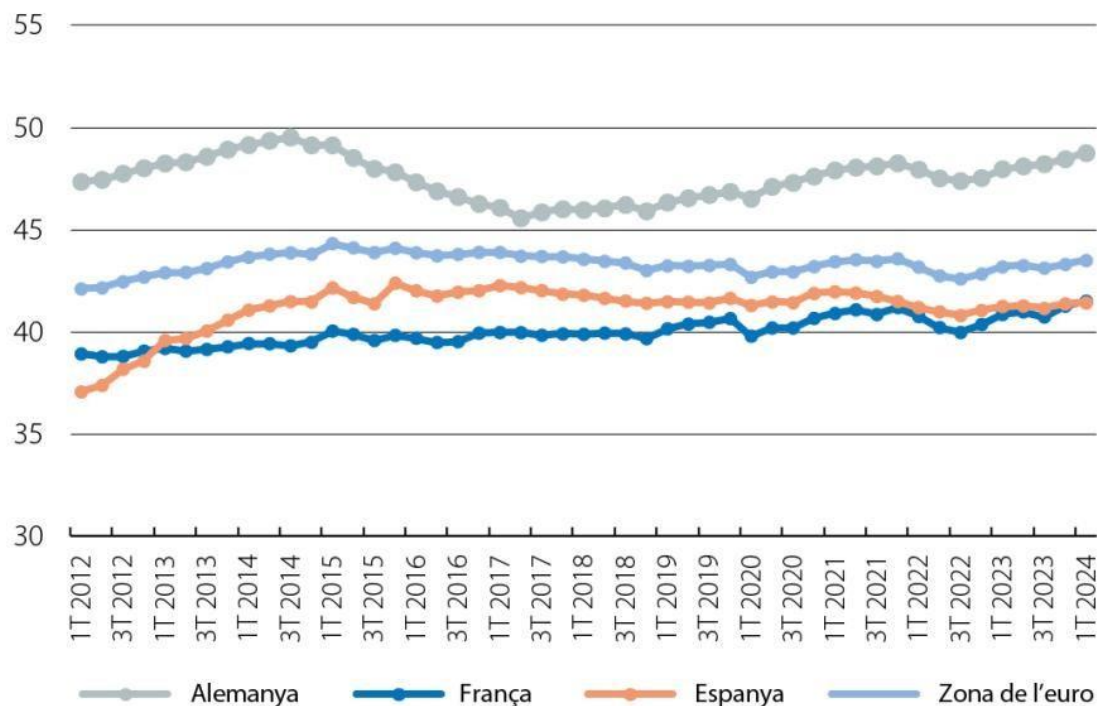
Font: BCE (Distributional Wealth Accounts).

Si analitzem l'evolució de la desigualtat de riquesa, la situació és més homogènia entre els principals països de la zona de l'euro que en la desigualtat d'ingressos. En concret, l'índex de Gini va augmentar després de la crisi financera, però, des del 2015, s'ha reduït a la majoria de països. A Espanya, l'índex de Gini de la riquesa s'ha situat en els 67,2 punts el 2024, per sota del nivell

² Vegeu Stantcheva, S. (2022), «Inequalities in the times of a pandemic», *Economic Policy*, 37(109), 5-41.

de França (71,3 punts) o d'Alemanya (76,9 punts). Les mètriques que mesuren el percentatge de la riquesa en mans del 5% de la població amb més recursos (i, almenys, 1 milió d'euros en patrimoni) també mostren increments en la desigualtat de riquesa després de la crisi financera a la zona de l'euro i, en particular, a Espanya, però una major estabilitat a partir del 2015 fins al 2024.

Desigualtat de riquesa: riquesa en poder del 5% de la població amb més recursos *(% de la riquesa de la població)*

Font: BCE (Distributional Wealth Accounts).

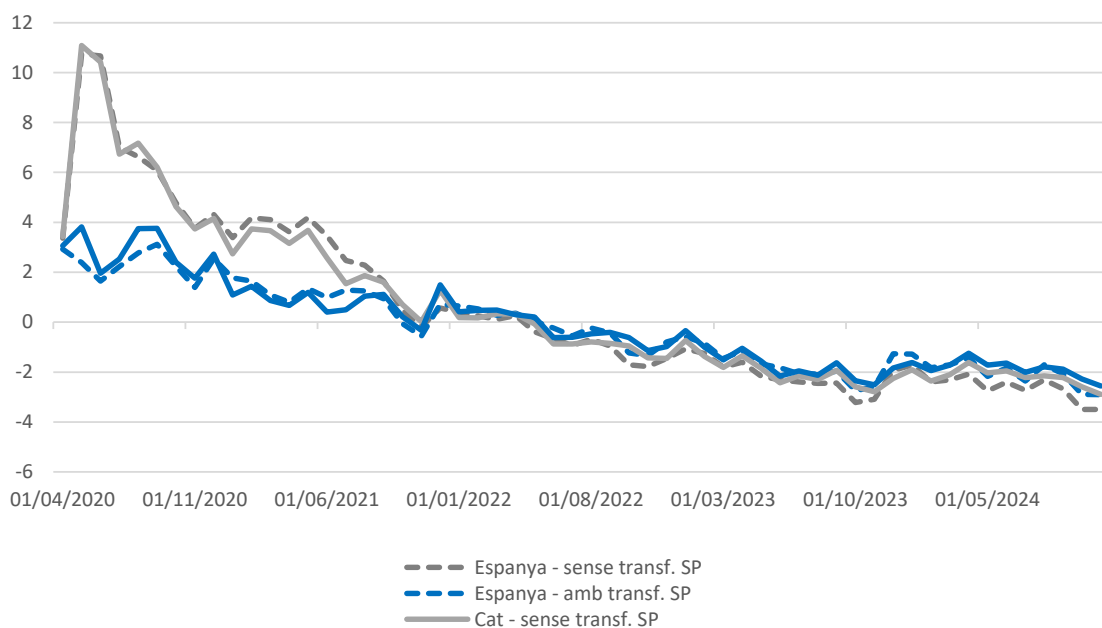
En resum, malgrat que la desigualtat d'ingressos ha mostrat tendències divergents a nivell global i dins els països desenvolupats, a la majoria de països, ha augmentat en els 30 últims anys, amb la destacable excepció d'Espanya. D'altra banda, la desigualtat de riquesa ha seguit una trajectòria més homogènia a la zona de l'euro, amb clars increments després de la crisi financera global, que s'han reduït de forma parcial des del 2015. Les dues variables són de crucial rellevància econòmica per a les llars, i és important seguir-ne l'evolució i adaptar les polítiques públiques a la realitat observada.

3. Evolució recent de la desigualtat a Catalunya i Espanya

L'evolució econòmica dels últims anys ha estat accidentada. En cinc anys, cinc xocs consecutius de primera magnitud: la pandèmia, la crisi a les cadenes globals de subministrament, la crisi energètica, el xoc inflacionista i l'augment dels tipus d'interès. Cadascun d'aquests xocs, a més de l'impacte sobre l'activitat econòmica a nivell agregat, podria tenir conseqüències molt severes en els col·lectius més vulnerables de la població. Sabem que la desigualtat va augmentar de manera important durant la pandèmia. Què ha succeït de llavors ençà? Per als països desenvolupats, disposem de dades fins al 2022, i, a la majoria d'ells, la desigualtat continua presentant una tendència a l'alça a llarg termini. En canvi, per a Espanya, al moment d'escriure aquest article, disposem de dades fins al novembre del 2024, i el missatge, afortunadament, és molt diferent.

Durant la pandèmia, CaixaBank Research va desenvolupar un monitor per poder seguir en temps real l'evolució de la desigualtat en els ingressos salarials. De llavors ençà, l'ha continuat actualitzant mensualment. En concret, aquest indicador analitza cada mes l'evolució dels milions de nòmines que s'ingressen a CaixaBank, degudament anonimitzades, així com de les transferències socials que es fan per prestació d'atur o d'ERTO. Tota aquesta informació es processa amb tècniques de *big data* per construir els principals indicadors de desigualtat.³

Variació de l'índex de Gini a Catalunya i a Espanya

Nota: Variació de l'índex de Gini respecte febrer de 2020 corregit per la variació estacional promig experimentada durant el mateix període de 2018 i 2019. L'índex de Gini es calcula a partir de la distribució mensual dels ingressos salarials abans i després de les transferències públiques.

Font: CaixaBank Research

Durant la pandèmia, es va produir un fort augment en la desigualtat d'ingressos salarials. Així mateix, es pot constatar que l'increment hauria estat encara més gran si no s'haguessin posat en marxa els diferents programes de suport. L'índex de Gini calculat sense tenir en compte les transferències del sector públic va augmentar en més de 10 punts entre els mesos de febrer i

³ Vegeu <https://realtimeeconomics.caixabankresearch.com>

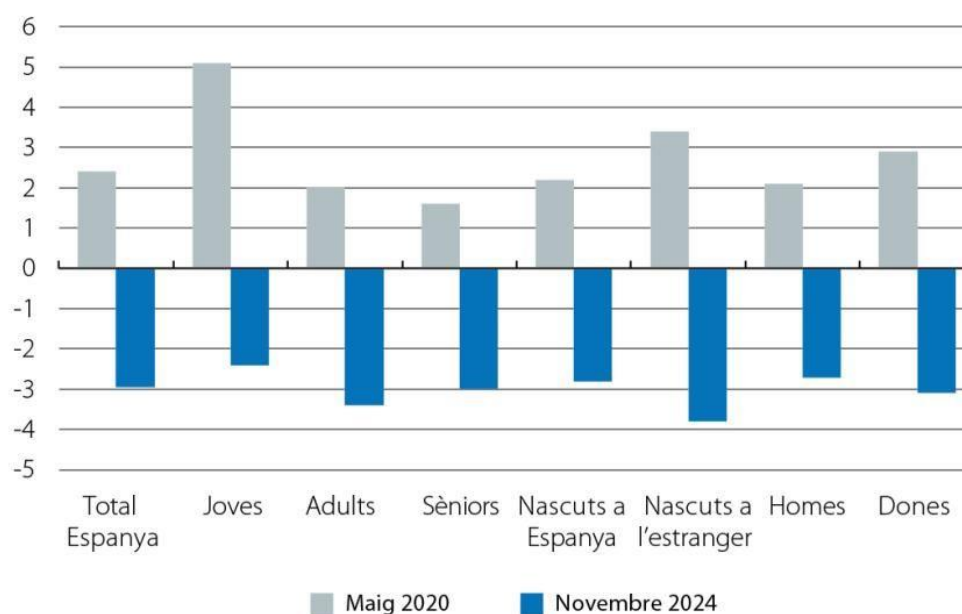
maig del 2020. En canvi, quan tenim en compte les transferències del sector públic, observem que l'augment va ser molt inferior, tant a Catalunya com a Espanya. Una altra de les virtuts del monitor és la seva elevada granularitat, la qual cosa ens permet analitzar l'evolució de la desigualtat per grups d'edat o d'origen. Això permet constatar l'impacte diferencial que va tenir la pandèmia en tots aquests àmbits. Per exemple, els col·lectius més afectats van ser les persones més joves i les persones nascudes fora d'Espanya. A nivell geogràfic, les CA en què els sectors de l'oci i la restauració tenen més pes, com les Balears o les Canàries, van ser més impactades. En tots aquests casos, però, l'efecte esmorteïdor de les transferències del sector públic va ser molt important.

De llavors ençà, la desigualtat s'ha reduït de forma molt notable. El 2022, els diferents indicadors que segueixen la desigualtat d'ingressos ja es van situar en els nivells previs a la pandèmia. El monitor de CaixaBank Research ja ho va avançar llavors, i les dades que s'han anat publicant ho han corroborat, la qual cosa augmenta la confiança en l'indicador desenvolupat per CaixaBank Research.

Des del 2022, l'indicador en temps real de CaixaBank Research mostra que la desigualtat ha mantingut la tendència a la baixa, tant al conjunt d'Espanya com també entre els diferents col·lectius i zones geogràfiques. Així, a Catalunya, al novembre, l'índex de Gini ja se situava 2,6 punts per sota dels nivells previs a la pandèmia. A Espanya, aquest havia reculat 2,9 punts. Per edats, el descens és semblant. En canvi, destaca la reducció de la desigualtat entre el col·lectiu de persones nascudes a l'estranger, que se situa ja 3,8 punts per sota dels registres previs a la pandèmia. A nivell geogràfic, destaca la bona evolució que presenten les comunitats amb un elevat pes del sector turístic, amb reduccions de la desigualtat que superen ja els 4 punts a les Balears i a les Canàries.

Variació de l'índex de Gini a Espanya per col·lectius

Índex

Nota: Variació de l'índex de Gini (tenint en compte les transferències del sector públic) en relació amb el febrer del 2020, corregida per la variació estacional mitjana experimentada durant el mateix període el 2018 i el 2019.

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de CaixaBank.

El descens de la desigualtat que s'ha produït en els últims anys és important. Això es posa de manifest quan analitzem l'evolució de l'índex de Gini des d'una perspectiva històrica o quan comparem els nivells que presenta a diferents països. En general, l'índex de Gini sol ser força estable al llarg del temps. Per exemple, a Espanya, entre el 1990 i el 2019, va recular 1,9 punts. Als EUA, un dels països en què la desigualtat ha augmentat més, l'índex de Gini es va incrementar en 3,5 punts entre aquests mateixos dos anys. Atesa la bona evolució que presenta Espanya en els últims anys, és probable que, quan coneguem les dades per a Alemanya i per a França, constatem que s'ha aconseguit retallar sensiblement la distància amb aquests països, on l'índex de Gini es trobava 2,5 i 2,9 punts, respectivament, per sota del d'Espanya el 2019.

El principal factor que està permetent que la desigualtat es redueixi és el bon comportament del mercat laboral i, en especial, la reducció de la taxa d'atur. La relació entre les dues variables és molt estreta. En la mesura que la diferència entre no tenir feina i percebre uns ingressos laborals és notable, la reducció de la taxa d'atur es converteix en la variable clau per reduir la desigualtat. En concret, durant la pandèmia, el 90% dels canvis en l'índex de Gini els expliquen els moviments de la taxa d'atur.⁴ En tant que s'espera que l'economia espanyola continuï creixent en els pròxims anys i que la taxa d'atur es continuï reduint, la desigualtat hauria de continuar evolucionant de manera favorable.

Evolució de l'índex de Gini i de la taxa d'atur a Espanya

Nota: A l'Enquesta de condicions de vida, els ingressos que s'utilitzen en el càlcul de variables com les rendes i la taxa de risc de pobresa corresponen sempre a l'any anterior.

Font: INE.

⁴ Vegeu (2022) «Real-time inequality and the welfare state in motion: evidence from COVID-19 in Spain», *Economic Policy*, volum 37, número 109, gener.

4. Evolució recent de la classe mitjana

La classe mitjana és objecte recurrent d'escrutini. Del seu enfortiment, o de la seva feblesa, depenen els pilars que sostenen la societat. Una classe mitjana àmplia sol anar associada a una major cohesió social, a un millor funcionament de les institucions (i a una major confiança en elles) i a una major capacitat de creixement econòmic. Analitzar-ne l'evolució i la situació actual és, per tant, analitzar la situació dels fonaments de la societat.

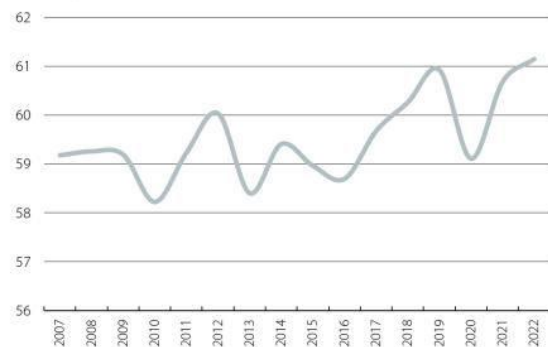
No és una tasca senzilla, perquè no hi ha una única mètrica que resumeixi la situació de la classe mitjana en una única xifra. Hi ha diferents definicions, i, en qualsevol cas, cadascuna d'elles cal analitzar-la amb deteniment des de diferents angles. Algunes de les definicions de classe mitjana que s'han proposat, potser les més completes des d'un punt de vista conceptual, són molt difícils de mesurar. Per exemple, la proporció de persones que comparteixen uns determinats valors tenen una relativa estabilitat financera i una bona qualitat de vida. No obstant això, hi ha altres definicions menys àmplies, però més fàcils de quantificar. En aquest article, utilitzarem la mesura proposada per l'OCDE, que situa la classe mitjana en la proporció de la població que disposa d'uns ingressos que se situen entre el 75% i el 200% dels ingressos mitjans del conjunt de la població en cada any.

Com es pot observar, no sembla que, en els últims anys, la dimensió de la classe mitjana a Espanya hagi experimentat grans canvis, malgrat que sí que es dibuixa una tendència gradual a l'alça. El 2007, abans de la crisi financera, el 59,2% de la població era de classe mitjana. Entre els anys 2014 i 2019, va fluctuar, de mitjana, al voltant del 59,7% i, el 2022 (últimes dades disponibles), havia augmentat fins al 61,1%. A més a més, aquest procés s'ha produït en paral·lel a una lleugera reducció tant de la classe baixa com de la classe alta. En concret, la proporció de persones de classe baixa va recular 0,6 p. p. entre el 2007 i el 2022, fins al 30,0%. Per la seva banda, la dimensió de la classe alta s'ha reduït en 1,4 p. p., fins al 8,8% de la població.

A Catalunya, la dimensió de la classe mitjana tampoc ha experimentat grans canvis. L'any 2007 el 62,6% de la població era de classe mitjana, 2,4 p. p. per sobre de la mitjana a Espanya, i arran de la crisi financera, es va reduir lleugerament fins situar-se al 59,2% l'any 2013. Des de llavors s'ha revertit aquesta baixada i la mida de la classe mitjana a Catalunya ha tornat a nivells similars als d'abans de la crisi (promig de 62,5% entre 2021 i 2022), malgrat algunes fluctuacions any a any.

Malgrat el lleuger enfortiment de la classe mitjana que s'ha produït en els últims anys, la percepció és, sovint, la contrària. Què ho pot explicar? Una possible explicació és la pèrdua de poder adquisitiu que es va produir durant la crisi financera i immobiliària en el conjunt de la població i que va ser similar en tots els trams d'ingressos. A partir del 2009, els ingressos reals per llar van començar a baixar de forma pronunciada. Com es pot observar, el 2013, ja eren més del 15% inferiors als del 2007, abans que esclatés la crisi financera. De tota manera, la caiguda que van experimentar els ingressos va ser similar entre les diferents classes. La recuperació posterior també va ser força similar, i no va ser fins a l'any 2022 que tots els grups van recuperar els nivells previs a la crisi financera. En la mesura que l'evolució dels ingressos ha estat similar entre els diferents grups, no hi ha hagut grans canvis en la dimensió de la classe mitjana en els últims anys.

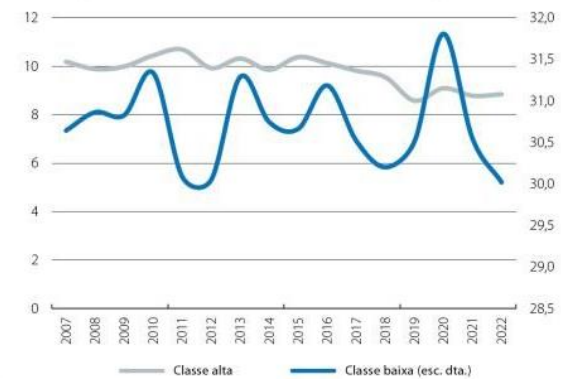
Espanya: el lent augment de la classe mitjana
(% de la població total)

Nota: Classe mitjana es defineix com les persones amb uns ingressos entre el 75% i el 200% de la mitjana.

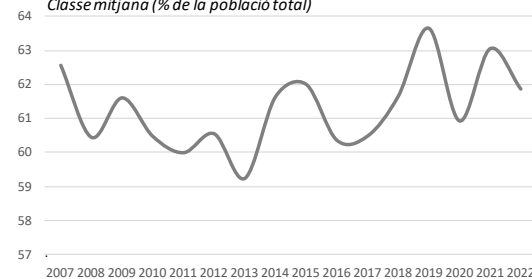
Font: INE (enquesta de condicions de vida).

Espanya: el lent declivi de les classes alta i baixa
(% de la població total)

Nota: Classe baixa es defineix com les persones amb uns ingressos inferiors al 75% de la mitjana

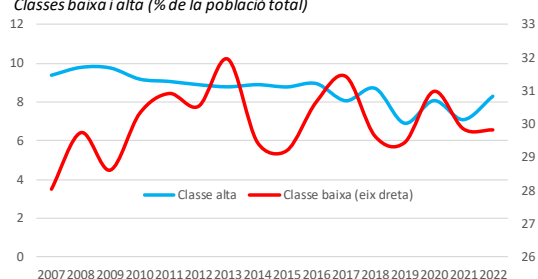
Catalunya: evolució de la classe mitjana
Classe mitjana (% de la població total)

Nota: Classe mitjana es defineix com aquelles persones amb uns ingressos d'entre el 75% i el 200% de la mediana, classe baixa com aquelles persones amb uns ingressos inferiors al 75% i la classe alta com les persones amb uns ingressos superiors al 200% de la mediana.

Font: INE (ECV).

Catalunya: evolució de la classe alta i baixa
Classes baixa i alta (% de la població total)

Amb l'objectiu d'aprofundir en la percepció que la classe mitjana s'ha afeblit en els 15 últims anys, analitzem com hauria canviat la classe mitjana si haguéssim mantingut fixos els llindars d'ingressos que delimiten les diferents classes en els nivells del 2007 (en lloc de variar-los cada any en funció de l'evolució de la distribució anual dels ingressos). Com es va produir una caiguda significativa dels ingressos, moltes persones van passar a tenir uns ingressos per sota del llindar que, el 2007, separava la classe baixa de la classe mitjana. Amb els llindars fixos, sí que s'observa una caiguda notable de la classe mitjana entre el 2008 i el 2013, i una recuperació posterior tant a Catalunya com al conjunt d'Espanya. En la mesura que les persones ajusten les referències socials de manera gradual, és probable que això ajudi a explicar per què, malgrat que la classe mitjana amb prou feines ha variat en els últims anys, a vegades la percepció és una altra.

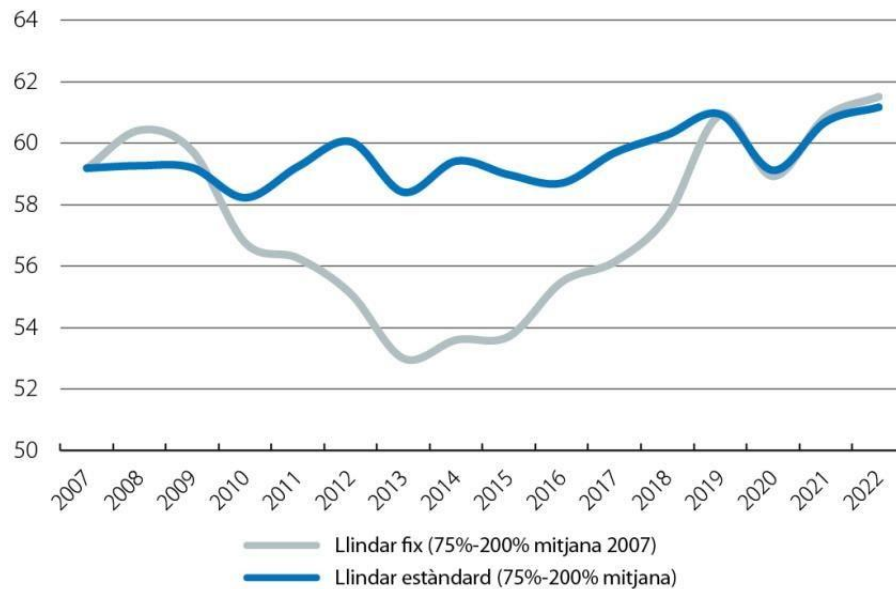
Quan s'analitza l'evolució de la classe mitjana per edats també emergeixen diferències importants. Concretament, entre els anys 2007 i 2022, a Espanya s'ha reduït lleugerament la proporció de persones joves que pertanyen a la classe mitjana i ha augmentat de forma considerable la proporció de persones de més edat que pertanyen a aquest grup. En canvi, s'observa un augment de les persones joves que pertanyen a la classe baixa, mentre que es produeix una caiguda entre les persones de més edat en aquest segment.

Una altra manera d'analitzar l'evolució dels ingressos entre les diferents generacions consisteix a comparar els seus ingressos en termes reals al llarg de la vida. Si dividim les persones nascudes entre el 1948 i el 1991 en quatre grups generacionals i comparem l'evolució dels ingressos de cada generació al llarg de la seva vida, s'observen canvis rellevants. En concret, les generacions més joves tenen un nivell d'ingressos inferior al de les generacions precedents quan tenien la seva edat. Per exemple, les persones nascudes entre el 1981 i el 1991 tenen un nivell d'ingressos

inferior al de les persones nascudes entre el 1970 i el 1980 quan tenien entre 34 i 38 anys. Aquest patró es repeteix en totes les generacions.

Espanya: evolució de la classe mitjana

(% de la població total)

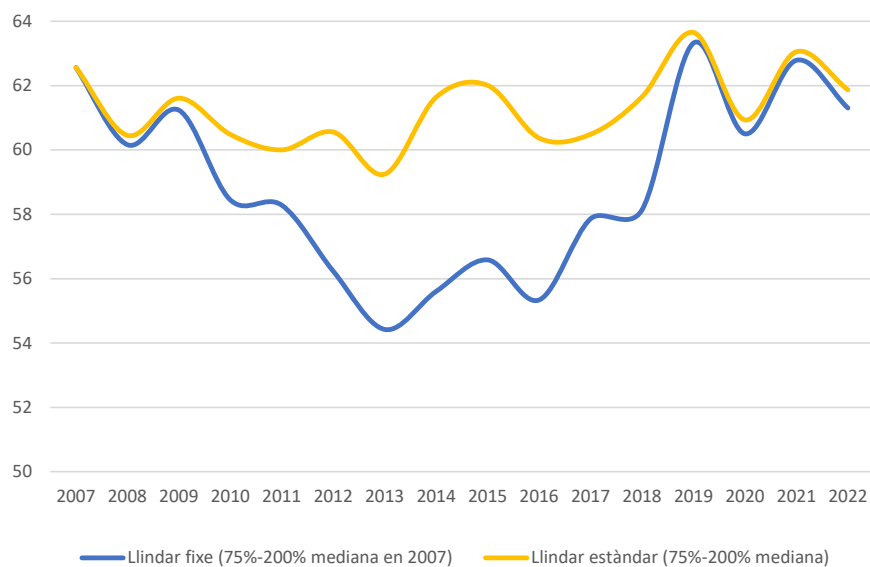

Nota: Classe mitjana es defineix com les persones amb uns ingressos entre el 75% i el 200% de la mitjana.

Font: INE (enquesta de condicions de vida).

Catalunya: evolució de la classe mitjana

(% de la població total)

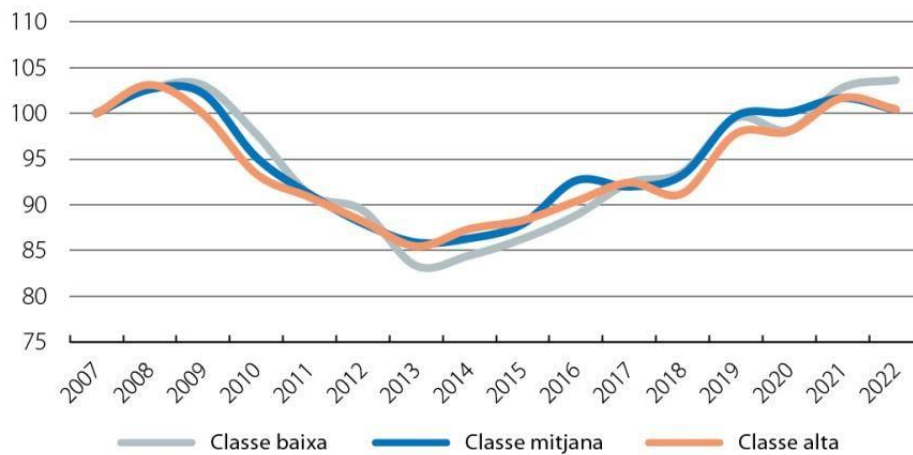

Nota: Classe mitjana es defineix com les persones amb uns ingressos d'entre el 75% i el 200% de la mediana.

Font: INE (ECV).

Espanya: evolució dels ingressos per llar i per grups socials

Índex (100 = 2007)

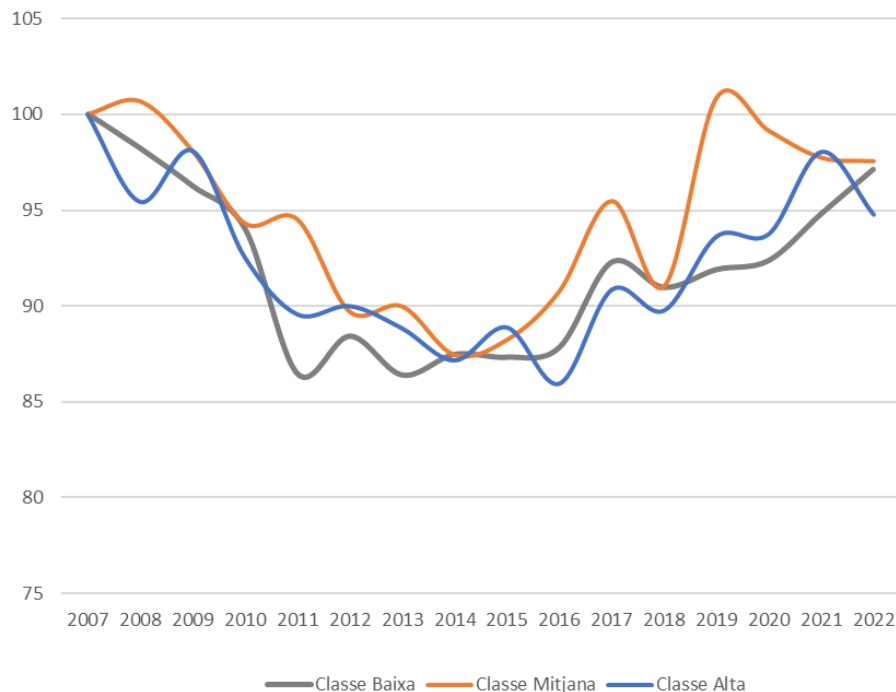

Notes: Ingressos nets de la llar per unitat de consum en termes reals. Classe baixa es defineix com les llars amb uns ingressos inferiors al 75% de la mitjana; classe mitjana, com les llars amb uns ingressos entre el 75% i el 200% de la mitjana, i classe alta, com la resta.

Font: INE (enquesta de condicions de vida).

Catalunya: evolució dels ingressos per classes socials

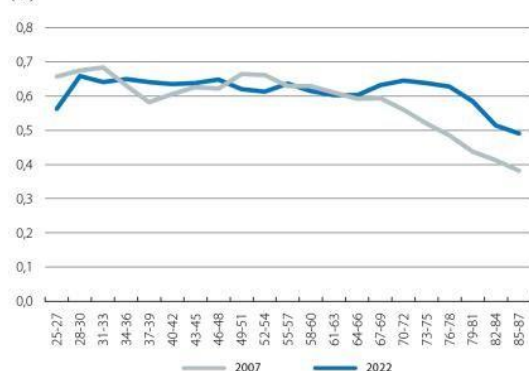
Índice (2007=100)

Nota: Ingressos nets de la llar per unitat de consum en termes reals. Classe baixa es defineix com aquelles llars amb uns ingressos inferiors al 75% de la mediana, classe mitjana com aquelles llars amb uns ingressos entre el 75% i el 200% de la mediana, i la classe alta com la resta.

Font: INE (ECV).

Espanya: proporció de classe mitjana en cada edat (%)

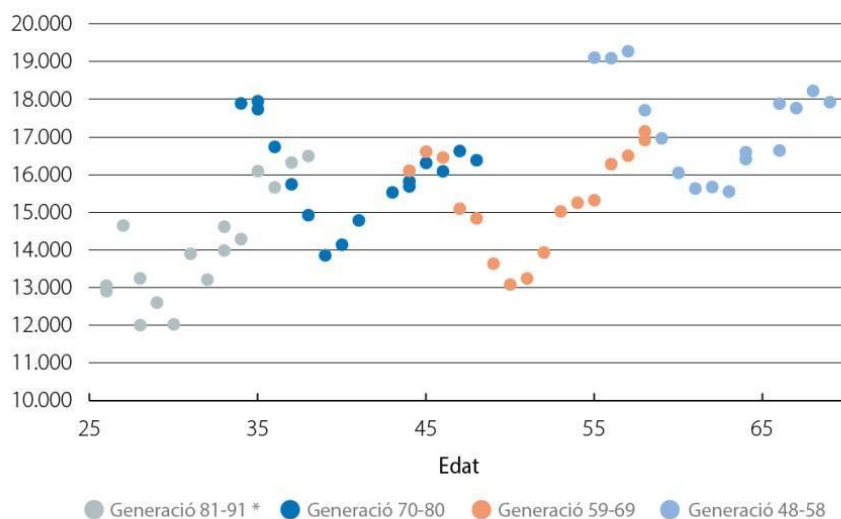
Espanya: proporció de classe baixa en cada edat (%)

Font: INE (enquesta de condicions de vida).

En definitiva, l'evolució de la classe mitjana a Espanya reflecteix una lleugera tendència a l'alça en els últims anys. Malgrat la percepció d'estancament, les dades mostren un augment del percentatge de la població pertanyent a la classe mitjana, del 59,2% del 2007 al 61,1% del 2022. Aquest enfortiment ha anat acompanyat d'una reducció tant a la classe baixa com a l'alta. No obstant això, la percepció negativa es pot explicar per la pèrdua de poder adquisitiu durant la crisi financera. A més a més, s'observen diferències generacionals, amb una disminució de joves a la classe mitjana i un augment a la classe baixa, mentre que succeeix el contrari en el cas de les persones més grans.

Espanya: ingressos mitjans en cada edat, per generacions (Euros)

Notes: Ingressos reals per unitat de consum. *Generació 81-91 fa referència a les persones nascudes entre el 1981 i el 1991.

Font: INE (enquesta de condicions de vida).